

hvilket bestod af Regeringens nærmeste politiske Venner. Men i Udvalget var der fremdeles et Mindretal paa 2 Medlemmer, som udtalte — for det tiende — at i den korte Tid, som Udvalget havde haft til at udføre sit Arbejde, havde det ikke kunnet foretage saa grundige og alsidige Overvejelser og Undersøgelser, som en Sag af saa omfattende Betydning gjorde det ønskeligt. Endelig kommer saa for det ellefte et sidste Mindretal, som mener, at Forslaget overhovedet ikke støttes ved indgaaende Undersøgelser i nogen Retning. De af Udvalget modtagne Oplysninger, siges der, have været sparsomme og usikre, og end ikke Grundplanen for Anlægget er saa vidt færdig, at den har kunnet forelægges Udvalget i en definitiv Form.

Det var altsaa med denne anbefaling og med disse Motiveringer, at Landstinget sendte Forslaget til os. Da vi nu i Folketinget maatte sige til os selv, at vi ikke en Gang havde haft nogle Uger til at overveje Sagen, og altsaa end ikke havde de Oplysninger og Data, som dog havde foreligget Landstingsudvalget, saa fandt vi heri den største Opfordring til at henvende os til Landstinget med et Forslag, der gik ud paa at anmode det om, at det vilde støtte os ved sin allerede vundne bedre Indsigt, og at det sammen med os vilde arbejde paa at faa hele denne lange Række af Tvivlsmaal løste, som det selv saa udførlig havde fremjat uden at turde udtale nogen endelig Mening derom. Det var en Indbydelse til en fælles Drøftelse, som var i høj Grad fornøden, og uden hvilken det var givet, at Sagen foreløbig ikke kunde komme videre. Jeg kan derfor ikke andet end her at udtale min levende Beklagelse over, at den højtærede Minister ikke den Gang greb dette Forslag med begge Hænder. Selv om Forslaget i den Form, hvori det forelaa, maatte er forekommet ham mindre tiltalende, havde det jo været en let Sag at stille Endringsforslag; Ministeren kunde have antydet en anden Form, hvorunder en saadan Undersøgelseskommission kunde have været ham mere behagelig. Men det stete ikke. Den højtærede Minister, som dog har haft lang Tid forud til sammen med sine sagkyndige at overveje dette Spørgsmaal, har siden da for sin Part maattet anvende 7—8 Maanedes for yderligere at overveje Sagen. Men hele denne lange Tid har været ganske tabt for Folketinget. Vi staa nu paa lige saa far Bund som i Foraaret; vi skulle nu først til at begynde vore Undersøgelser, og, som det ærede Medlem, der nys havde Ordet (H. Holm), fremhævede, ligger der allerede et saa enormt Arbejdsstof for os ved Siden af, at det ikke i og for sig

kan ventes, at der for de enkelte Medlemmer vil blive just noget Overmaal af Tid tilovers til at anstille indgaaende Undersøgelser om dette store Spørgsmaal. Jeg gentager derfor paany min Beklagelse over, at disse 8 Maanedes ere blevne spildte for Sagens Fremme, idet jeg yderligere maa tilføje, at der fra Folketingets Side selvsjælgelig har været saa meget større Opfordring til ikke at gaa blindt til en Foranskaltning af et Omfang som denne, efter som det jo er givet, at Ansvarer for, hvad der sker, kommer til at hvile paa Folketinget. Hvis den Frihavn, der anlægges, viser sig at være uhenfigtsmæssig, at være en Skuffelse, at have væsentlige Ulemper, som man først bagefter bliver opmærksom paa, ja saa vil man ikke lægge Ansvarer og Skylden derfor herten paa den ærede Minister eller paa hans sagkyndige eller paa Landstinget eller paa nogen anden. Ansvarer vil udelukkende blive lagt paa Folketinget. Man vil sige, det er Folketingets Skyld; Folketinget har lavet noget, der ikke duer. Vi havde i Fjor et ganske oplysende Eksempel i saa Henseende. Der blev vedtaget her en anden Lov, som særlig vedrorte Handelsstanden, nemlig den ny Firmslov. Dette Forslag havde været under Drøftelse lige siden 1882; der var blevet nedsat en skandinaviske Kommission til at udarbejde det; Juristerne havde lavet det og drøftet det vidt og bredt; det var kommet til Regeringerne, der baade hver for sig og indbyrdes havde forhandlet om det. Udfastet var derefter blevet forelagt for Handelsstandens Representation her i Byen, for Sø- og Handelsretten og for Grossererforeningens Komite, og man havde ikke fundet noget væsentligt at indvende. Forslaget var gaaet gennem Landstinget og kom saa endelig til Folketinget, hvor det modtog nogle Forbedringer, uden hvilke det vilde have været rent umuligt. Ganske vist blev der nogle ikke uvæsentlige Bletter tilbage; men Folketinget havde i hvert Fald forbedret Forslaget. Da saa Loven tilsidst kom ud og vakte en iøvrigt meget overdreven Misfornejelse, hvem vendte saa Uviljen sig imod? Man sagde hverken, at det var Juristernes Skyld eller Regeringens eller Landstingets Skyld eller Handelsstandens, som ikke havde sagt til i Tide; men man sagde: Det er Folketinget, der har lavet os en sjusket Lov. Og saaledes vil det gaa med enhver enkelt Sag, som Folketinget sætter sit Stempel paa. Ansvarer vil ligge paa Folketinget, og det vil ligge der med Rette. Folketinget er i Virkeligheden den Part, som bærer og skal bære Ansvarer. Dette ligger ikke dæmt, at det er os, som sidde inde med Magten — Gud